ЮРИДИЧНА КЛІНІКА «АСТРЕЯ»

Київський столичний університет

імені Бориса Грінченка

Факультет права, врядування та

міжнародних відносин

м. Київ, вул. Левка Лук'яненка, 13-б, тел. (044)-428-34-04, 063-031-23-02 e-mail: astrea@kubg.edu.ua

Теоретичні питання для вступу до юридичної клініки

Перелік з 210 питань за основами законодавства

1. Конституція України

1) Яка форма державного устрою України встановлена Конституцією України?

2) Що визнається найвищою соціальною цінністю в Україні?

3) Хто є носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні?

4) На яких засадах здійснюється державна влада в Україні?

5) У чому полягає сутність принципу верховенства права та яку юридичну силу має Конституція України?

6) Який статус мають чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України?

7) Хто виступає суб'єктом права власності на землю, її надра, атмосферне повітря та інші природні ресурси в межах території України?

8) У яких межах та в який спосіб зобов'язані діяти органи державної влади, місцевого самоврядування та їхні посадові особи?

9) Чи є перелік конституційних прав і свобод людини і громадянина вичерпним?

10) За якими ознаками не може бути обмежень чи привілеїв для громадян за конституційним законодавством України?

11) Які підстави припинення громадянства України?

12) Протягом якого строку судом має бути перевірена обґрунтованість затримання або тримання особи під вартою?

13) У яких виняткових випадках можливе проникнення до житла чи іншого володіння особи без вмотивованого рішення суду?

14) За яких умов допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу?

15) Кому гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання та право вільно залишати територію України?

16) За яких умов виконання військового обов'язку може бути замінене альтернативною (невійськовою) службою?

17) Які заборони щодо утворення та діяльності осередків політичних партій в органах державної влади передбачені Конституцією України?

18) Який порядок сповіщення органів виконавчої влади чи місцевого самоврядування встановлено для проведення зборів, мітингів і демонстрацій?

19) Які обов'язки покладаються на органи державної влади та посадових осіб при розгляді звернень громадян?

20) Які конституційні гарантії щодо безпечних умов праці та захисту від незаконного звільнення надаються кожному громадянину?

21) Кому з працюючих надається право на страйк для захисту своїх економічних і соціальних інтересів?

22) На чому ґрунтується шлюб та які конституційні обов'язки мають батьки щодо дітей і повнолітні діти щодо батьків?

23) До яких міжнародних судових установ або органів особа має право звертатися за захистом своїх прав після використання всіх національних засобів?

24) Які гарантії захисту прав і свобод людини передбачені у статті 55 Конституції України?

25) Які статті Конституції України гарантують реалізацію та захист прав і свобод людини і громадянина?

26) За чий рахунок відшкодовується матеріальна та моральна шкода, завдана незаконними рішеннями чи діями органів державної влади?

27) У яких випадках закони та інші нормативно-правові акти мають зворотну дію в часі?

28) Хто має право на професійну правничу допомогу та в яких випадках вона надається безоплатно?

29) Які конституційні права і свободи людини не можуть бути обмежені навіть в умовах воєнного або надзвичайного стану?

30) Чи звільняє незнання законів від юридичної відповідальності?

31) Чи може особа бути притягнутою двічі до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення?

32) Протлумачте статтю 62 Конституції України.

33) Які органи здійснюють правосуддя в Україні та які основні засади судочинства гарантуються Конституцією України?

34) Які акти розглядає Конституційний Суд України щодо їх відповідності Конституції України та за чиїм поданням?

35) Які види і форми звернення до Конституційного Суду України?

2. Цивільний кодекс України

1) Які відносини регулюються цивільним законодавством України?

2) Хто може бути учасником цивільних відносин?

3) Які основні засади (принципи) цивільного законодавства встановлені в Україні?

4) Як положення Цивільного кодексу України застосовуються до врегулювання трудових та сімейних відносин?
5) З яких юридичних фактів, дій або подій виникають цивільні права та обов'язки?
6) У який спосіб нотаріус здійснює захист цивільних прав особи?
7) Які правові наслідки настають для правочину, що обмежує можливість фізичної особи мати цивільні права та обов'язки?
8) Який обсяг цивільних правочинів має право самостійно вчиняти малолітня особа?
9) Яка дієздатність фізичної особи від 14 до 18 років?
10) Які правові наслідки обмеження цивільної дієздатності фізичної особи?
11) Які правові наслідки визнання фізичною особи недієздатною?
12) Який порядок визнання фізичної особи недієздатною відповідно до цивільного законодавства?
13) Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою: правові наслідки.
14) Підстави та порядок оформлення опіки та піклування відповідно до цивільного законодавства.
15) Які події та дії відносяться до актів цивільного стану фізичної особи?
16) Які особисті немайнові блага охороняються цивільним законодавством?
17) Яким загальним вимогам повинен відповідати правочин для забезпечення його чинності?
18) У чому полягає зміст презумпції правомірності правочину?
19) Які правочини підлягають нотаріальному посвідченню та державній реєстрації?
20) Що таке позовна давність та її види: загальна та спеціальна відповідно до цивільного законодавства?
21) Що становить зміст права власності та її види?
22) Які підстави набуття права власності?

23) Реквізиція та конфіскація: розкрийте зміст.

24) У чому полягає відмінність між правом спільної часткової власності та правом спільної сумісної власності?

25) Поділ майна, що є у спільній сумісній та частковій власності.

26) Що становить зміст права користування чужим майном (сервітуту) та як він встановлюється?

27) У чому полягає відмінність між правом користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзисом) та для забудови (суперфіцієм)?

28) Які види забезпечення виконання зобов'язання?

29) На яких підставах припиняється цивільно-правове зобов'язання?

30) З якого моменту договір вважається укладеним?

31) Які істотні умови договору купівлі-продожу?

32) Яка різниця між договором дарування та спадковим заповітом нерухомого майна?

33) Яка позовна давність розірвання договору дарування?

34) Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду.

35) Загальні підстави відповідальності за завдану моральну шкоду.

36) Особливості спадкування прав на земельну ділянку.

37) Черговість спадкування за законом.

38) Право на обов’язкову частку у спадкуванні за законом.

39) Спадковий договір та підстави його розірвання.

40) Які права та обов'язки переходять у складі спадщини, а які припиняються внаслідок смерті спадкодавця?

41) Що є підставою для відкриття спадщини та як визначається час і місце її відкриття?

42) Які особи усуваються від права на спадкування за законом та за заповітом?

3. Сімейний кодекс України

1) На досягнення яких основних цілей спрямоване сімейне законодавство України?

2) Хто складає сім’ю відповідно до Сімейного кодексу України?

3) До якого віку особа вважається дитиною відповідно до Сімейного кодексу?

4) З якого віку особа має право на створення сім'ї та вступ до шлюбу?

5) Який віковий критерій розмежовує малолітню та неповнолітню дитину в сімейних правовідносинах?

6) У яких випадках до врегулювання сімейних відносин можуть застосовуватися норми Цивільного кодексу України?

7) Чи можуть учасники сімейних відносин врегулювати свої особисті немайнові та майнові права й обов'язки за допомогою договору?

8) Які обов'язкові умови висуваються до державної реєстрації шлюбу та чи створює правові наслідки релігійний обряд вінчання?

9) Які майнові та немайнові наслідки настають для осіб у разі визнання шлюбу недійсним?

10) Які права має дружина щодо материнства та які існують обмеження щодо розірвання шлюбу під час її вагітності?

11) Яке майно, набуте за час шлюбу, вважається особистою приватною власністю кожного з подружжя?

12) Що належить до об'єктів права спільної сумісної власності подружжя?

13) За яких умов особисте майно одного з подружжя може бути визнане судом спільною сумісною власністю?

14) Чи припиняється право спільної сумісної власності подружжя на майно після розірвання шлюбу?

15) У яких випадках суд має право відступити від принципу рівності часток подружжя при поділі спільного майна?

16) Який правовий режим майна встановлюється для жінки та чоловіка, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу?

17) Які умови необхідні для виникнення права одного з подружжя на матеріальне утримання (аліменти) під час перебування у шлюбі?

18) Чи зберігається право одного з подружжя на утримання після розірвання шлюбу та за яких умов?

19) Які вимоги висуваються до форми договору подружжя про надання утримання та як здійснюється примусове стягнення за ним?

20) Протягом якого часу дружина/чоловік має право на утримання від чоловіка у разі проживання з одним із них дитини?

21) Хто має право на укладення шлюбного договору та яка форма його посвідчення є обов'язковою?

22) Які умови та відносини заборонено регулювати шлюбним договором?

23) Які вимоги висуваються до договору про виховання і забезпечення дітей при розірванні шлюбу за спільною заявою подружжя через суд?

24) Протягом якого строку після припинення шлюбу народжена дитина вважається такою, що походить від подружжя?

25) З яких питань та з якого віку дитина має право брати участь у прийнятті рішень стосовно її життя і бути вислуханою?

26) Кому належить право власності на аліменти, одержані на утримання дитини?

27) До досягнення якого віку батьки зобов'язані утримувати своїх дітей та в яких формах це утримання може надаватися?

28) Як визначається розмір аліментів на дитину у частці від доходу та у твердій грошовій сумі?

29) До якого віку сплачуються аліменти на дитину відповідно до Сімейного кодексу України?

30) За який період часу можливо стягнути аліменти на дитину?

31) Порядок стягнення аліментів.

32) Підстави та порядок зміни розміру аліментів на дитину?

33) Яка відповідальність передбачена за порушення виконання аліментних зобов'язань: цивільна, адміністративна та кримінальна?

4. Кодекс законів про працю України

1) Які суспільні відносини регулюються Кодексом законів про працю України та яка його основна мета?

2) Що визнається мобінгом (цькуванням) на робочому місці та які права для захисту своїх інтересів має працівник?

3) Колективний договір та його зміст.

4) Для яких категорій працівників особливості трудового регулювання можуть встановлюватися окремим законодавством?

5) На який строк укладаються трудові договори?

6) Що таке трудовий договір з нефіксованим робочим часом та які особливості його укладення?

7) Для яких категорій осіб забороняється встановлювати випробування при прийнятті на роботу?

8) Який максимальний строк випробування при прийнятті на роботу?

9) Який порядок звільнення працівника застосовується у разі встановлення його невідповідності займаній посаді під час випробування?

10) Чи має право роботодавець вимагати від працівника виконання роботи, не обумовленої трудовим договором?

11) За яких умов допускається переведення працівника на іншу роботу та зміна істотних умов праці?

12) У яких виняткових випадках роботодавець має право тимчасово перевести працівника на іншу роботу без його згоди?

13) Що визнається простоєм на підприємстві та в якому порядку здійснюється переведення працівників під час простою?

14) Які загальні підстави припинення трудового договору встановлені трудовим законодавством?

15) За який термін працівник зобов'язаний письмово попередити роботодавця про розірвання трудового договору з власної ініціативи?

16) За який термін роботодавець зобов'язаний письмово попередити працівника про розірвання трудового договору?

17) У яких випадках строковий трудовий договір підлягає достроковому розірванню на вимогу працівника?

18) Які основні підстави для розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця передбачені законодавством?

19) Підстави та порядок розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.

20) У яких випадках та в яких розмірах виплачується вихідна допомога при припиненні трудового договору?

21) У яких випадках роботодавець зобов'язаний або має право відсторонити працівника від роботи?

22) У які строки роботодавець зобов'язаний провести повний розрахунок з працівником та видати йому документи при звільненні?

23) Яка загальна тривалість робочого часу на тиждень встановлена для працівників у мирний та воєнний час?

24) Для яких категорій працівників встановлюється скорочена тривалість робочого часу?

25) Які години доби вважаються нічним часом та як скорочується тривалість роботи в нічний час?

26) Які категорії працівників забороняється залучати до роботи в нічний час?

27) У яких випадках роботодавець зобов'язаний встановити неповний робочий день або неповний робочий тиждень на прохання працівника?

28) Яка мінімальна тривалість перерви в роботі між змінами повинна надаватися працівникам?

29) Що передбачає гнучкий режим робочого часу та як він запроваджується на підприємстві?

30) Які гарантії періоду відпочинку та відключення від робочого зв'язку передбачені для дистанційного працівника?

31) Яка максимальна тривалість перерви для відпочинку і харчування надається працівникам протягом робочого дня?

32) Яка мінімальна тривалість щотижневого безперервного відпочинку гарантується працівникам?

33) Щорічні відпустки: види та тривалість.

34) Підстави та порядок грошової компенсації за невикористанні щорічні відпустки.

35) Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників.

36) Особливості регулювання часу роботи і відпочинку в умовах воєнного стану.

37) Які види дисциплінарних стягнень можуть застосовуватися до працівника за порушення трудової дисципліни?

38) Протягом якого строку з дня виявлення проступку може бути застосоване дисциплінарне стягнення?

39) За яких підстав забороняється звільнення вагітних жінок та жінок, які мають дітей віком до трьох років?

5. Земельний кодекс України

1) Що становить предмет земельних відносин відповідно до Земельного кодексу України?

2) Які принципи земельного законодавства?

3) Які особливості адміністративної процедури у сфері земельних відносин?

4) Які існують категорії відповідно до Земельного кодексу України?

5) Встановлення та зміна цільового призначення земельних ділянок.

6) Які землі відносяться до земель сільськогосподарського призначення?

7) Особливості приватизації державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організації.

8) Землі житлової та громадської забудови.

9) Які землі належать до категорії земель історико-культурного призначення?

10) Правовий статус земель водного фонду.

11) Що становить зміст права власності на землю?

12) Підстави набуття права власності на землю громадянами України.

13) Спільна власність на земельну ділянку: підстави виникнення.

14) Право постійного користування земельною ділянкою.

15) Право оренди земельної ділянки.

16) Право земельного сервітуту.

17) Підстави безоплатної передачі земельних ділянок у власність громадян.

18) Порядок безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами.

19) Набуття права на земельну ділянку за давністю користування.

20) Норми безоплатної передачі земельних ділянок у власність.

21) Порядок надання земельних ділянок державної або комунальної власності у користування.

22) Порядок передачі земельних ділянок в оренду.

23) Виникнення права на земельну ділянку.

24) Набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

25) Набуття права власності на земельні ділянки на підставі цивільно-правових угод.

26) Підстави припинення права власності на земельну ділянку.

27) Підстави припинення права користування на земельну ділянку.

28) Підстави для примусового припинення прав на земельну ділянку.

29) Способи захисту прав на земельні ділянки.

30) Підстави відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам.

31) Вирішення земельних спорів: органи, що їх вирішують; медіація у земельних спорах.

6. Житлове право України

1) Що являюсь собою житлові відносини відповідно до Закону України «Про основні засади житлової політики»?

2) Житловий фонд та його різновиди.

3) Які способи формування та наповнення житлових фондів?

4) Які механізми реалізації права на житло відповідно до житлового законодавства України?

5) Реалізація права на житло шляхом використання фінансово-кредитних механізмів підтримки будівництва, придбання та оренди житла.

6) Хто може скористатися державною підтримкою для реалізації права на житло?

7) Соціальне та службове житло.

8) Гарантії забезпечення та способи захисту права на житло.

9) Контроль, відповідальність та вирішення спорів у сфері житлової політики.

10) Які підстави для визнання громадян такими, що потребують поліпшення житлових умов?

11) Який порядок взяття громадян на облік потребуючих поліпшення житлових умов?

12) Які підстави зняття з обліку громадян потребуючих поліпшення житлових умов?

13) Черговість надання громадянам жилих приміщень: хто має першочергове та позачергове право на отримання житла?

14) Яка норма жилої площі відповідно до Житлового кодексу України та Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна»?

15) Порядок та розмір надання громадянам грошової компенсації за належні їм для отримання жилі приміщення.

16) Порядок надання жилих приміщень у будинках житлового фонду місцевих рад, відомчого житлового фонду, громадського житлового фонду.

17) Збереження жилого приміщення за тимчасово відсутніми громадянами.

18) Порядок визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням.

19) Які підстави та порядок зняття особи з реєстрації місця проживання (зняття з реєстраційного обліку) без її згоди?

20) У яких випадках та в якому порядку особа може бути визнана такою, що втратила право користування житловим приміщенням?

21) Який порядок та підстави виселення осіб із житлового приміщення без надання іншого житла чи з наданням впорядкованого житла?

22) Як здійснюється поділ житлового будинку або квартири в натурі між співвласниками та визначення порядку користування спільною квартирою?

23) Які права на користування житлом зберігаються за членами сім'ї власника (зокрема колишнім подружжям) після припинення сімейних відносин?

24) Які істотні умови договору найму (оренди) житла між фізичними особами та який порядок його дострокового розірвання й виселення наймача?

25) Який порядок фіксації затоплення (залиття) квартири, складання відповідного акта й порядок доказування розміру завданої шкоди в суді?

26) Хто відповідає за заборгованість зі сплати житлово-комунальних послуг у разі наявності кількох співвласників або зареєстрованих осіб та як оформити реструктуризацію боргу?

27) Які категорії громадян мають право на безоплатну приватизацію житла та які особливості приватизації кімнат у гуртожитках?

28) Який порядок надання та користування житлом із маневреного та тимчасового фонду для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та громадян, чиє житло зруйноване?

29) За яких умов та в якому порядку дозволяється перепланування або реконструкція житлового приміщення чи переведення його у нежитловий фонд?

30) Які правила та обмеження встановлено для вселення інших осіб у комунальне або приватне житлове приміщення?